

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Holmstedt

TIDNING FÖR TRÄDGÅRDSODLARE.

Redigerad af Erik Lindgren och Georg Löwegren.

N° 7.

Juli 1871.

10:de årg.

Af denna tidning, som uteslutande sysselsätter sig med till trädgårdsodlingen hörande ämnen, utkommer ett nummer i hvarje månad. — Prenumerationspriset är för helt år, såväl å postkontoren och i bokhandeln, som hos redaktionen, två riksdaler riksmynt. — Bref till tidningen adresseras: *Tidning för trädgårdsodlare, Stockholm.*

Fruktodling inomhus.

Af G. E—n.

(Forts. fr. nr 5.)

1.

Vinskötsel.

Följande vår, innan de sättas i drifning, bör den öfre jorden i krukorna borttagas till nära en tredjedel af krukans djup, likväl låter man vara orördt närmast stammen 6 tum i diameter; att en del rötter skadas vid denna operation är påtagligt, men detta gör ej så mycken skada som man i allmänhet tror, blott rötterna skäras af och ej slitas. Sedan påfylles och temligen hårdt tillpackas frisk jord af samma beståndsdelar som den till jordbäddens påfyllning rekommenderade, jemte litet prepareradt benmjöl; derefter skötas de som förra året. De 3 ögonen på skotten från året förut utväxa nu, och man bibehåller de 2 starkaste på hvarje, de öfriga borttagas helt och hållet. Om rankan blifvit väl skött, visa de 2 lemnade skotten fruktämnen, hvaraf ett på hvarje bibehålles; man får således 10 klasar. Framdeles skötas vinkrukorna årligen på samma sätt tills det visat sig att plantorna sakna näring, då de antingen omplanteras i större krukor eller baljor, eller ock bortkastas. Det största antal klasar man bör bibehålla på en kruka, är 15 på *Precoce de Malingre*, och 10 på *Chasselas de Fontaineblau* och *Frankenthaler*. Förf. har visserligen haft ända till 27 klasar på den förstnämnda sorten och 14 på de båda senare när rankorna varit 4 år gamla, men det är för mycket och bären blifva derföre små, ehuru söta.

Förvaring af vindruvor.

Det bästa sättet är att låta dem hänga kvar på rankorna i huset under det man håller frostfritt, med torr luft; på detta sätt kunna de temligen länge förvaras om de äro väl mogna och man noga efterser och borttager sådana bär som skämmas; dåligt mogna druvor låta ej väl förvara sig. Ett annat sätt är att afskära klasarna jemte en del af skotten och nedsätta den afskurna ändan i en halfbutelj eller flaska med vatten, hvari litet kolstybbe blandas, samt sedan tillkitta öppningen, hvarefter det hela upphänges i torr, frostfritt rum. Äfven kan skottet lackas eller hartsas i båda ändar i stället för att sättas i vatten. Att nedlägga klasarna i ugnstorrt hvetekli, som någonstädes blifvit beskrifvet, har jag

en gång försökt, men misslyckades alldeles, möjligen i följd af någon oriktighet vid sjelfva förfaringsättet; jag betviflar dock att det blir någon ära med så behandlade druvor, ty den ur bären utdunstande fuktigheten uppsupes af det närmast liggande kliet och mögel blir följden.

Sjukdomar och skadliga insekter.

Ibland de värsta sjukdomar, hvaraf vinet i drifverier lider, är klasarnas delvisa vissnande just då bären hålla på att färga sig; de sålunda vissnade bären få en ljusare färg, bli skrumpna och sura, och man kan icke märka något annat fel än små mörka fläckar på bärens skaft. *Frankenthaler*, *Chasselas de Fontaineblau* m. fl. äro mycket utsatta derför. Omogen ved, i följd af för mycket tillblandad kreatursgödsel i en sur och kall jordbädd; för många klasar på hvarje ranka och fuktig och kall luft då bären börja få färg, äro förnämsta orsakerna till denna sjukdom. Botemedlen kunna naturligtvis ej vara andra än att söka aflägsna dessa orsaker; i hus med jordbäddar, som här beskrifvits, har jag ej sett den uppträda, men så mycket mera i vanliga hus; det händer der icke sällan att hälften af bären bli odugliga trots all möjlig omsorg.

En annan sjukdom, som i Sverige är temligen okänd men som ibland visar sig i hus af här ofvan rekommenderade konstruktion, på en del sorter, består deruti att en del bär se ut som hälften deraf blifvit doppadt i kokhet vatten; engelsmännen kallar den också för »skällning». Botemedlet är att, så fort den visar sig, öka luftgifningen under en fjorton dagar.

Mjöldagg uppträder någon gång efter hastiga temperaturvexlingar, isynnerhet om man dervid icke egnat luftningen tillbörlig uppmärksamhet; så snart den visar sig, påströs svafvelblomma, det bästa, för att ej säga det enda botemedlet.

Gulbruna, större eller mindre fläckar på bladen, uppkomma stundom om våren medan bladen äro späda, isynnerhet då solen framlyser, efter några dagars mulet väder med kall och fuktig luft. Det kan vara kinkigt nog med luftningen vid sådana tillfällen, och bäst är om man har några risqvistar att skugga med för en dag;

i alla händelser får man ej öppna luckor eller fönster framtill förr än efter 2 å 3 dagars sol, då bladen hunnit något stadga sig. I allmänhet är det nog bäst att luften i huset får cirkulera, eller att man öppnar både nedtill och upptill; man tage sig blott i akt vid kinkiga tillfällen, som ofvan nämndes, att icke öppna för mycket i början.

Spinn är drifveriernas värsta plågoande, om den ej hålles i schack; den genomstinger bladen samt öfverdrager dem på undre sidan med ett fint nät, så att de helt och hållet torka; soligt väder och torr luft framkalla den, men som det är lättare att förekomma än att kureras, så rekommenderas husets och rankornas tvättning med såpvatten vid drifningens början som förut är nämndt; efter tvättningen och vattningen kan man strö svafvelblomma öfver jordbädden och gången, i fall några ägg der skulle finnas; för mycket bör man likväl icke påströ, $\frac{1}{2}$ skålp. till ett 30 fots långt hus torde vara lagom. Dessutom hålles fuktig luft i huset genom flitig spritning på jordbädd och gång, äfven ibland med gödselvatten, hvilket också har en fördelaktig inverkan på växtligheten genom den ammoniak det afdunstar. Skulle spinn detta oaktadt visa sig, så spritas bladen grundligt med vatten af

samma temperatur som huset, en gång om dagen i 3 å 4 dagar då man strax på eftermiddagen tillsluter luften, och svafvelblomma strös öfver jorden och gången. Ett radikalmedel är att strö svafvelblomma på kanalen, som i så fall hålles litet varm; men jag vågar ej rekommendera dess användande annat än ytterst försigtigt, emedan den deraf bildade svafvelsyrligheten är mycket skadlig för växtligheten, om den blir för stark.

Getingar äro stundom mycket förargliga, i det de uppäta de mogna drufvorna; att utestänga dem är ej gerna möjligt, man söke derföre fånga dem i buteljer, fyllda till en fjerdedel med honungs-, socker- eller sirapsvatten. Man uppsöke dessutom deras bon och förstöre dem om qvällarna då de flesta getingarna äro inne.

Rättor göra väl icke så mycken skada nu som förr i tiden, då man lade ned sina vinstockar i linskäfvor öfver vintern, hvari rättorna funno mycket behag att husera och gnaga barken af rankorna, detta händer likväl stundom i våra dagar, isynnerhet i kaster som värmes med strö; äfven låta de ibland drufvorna sig väl smaka; det säkra är, att hvar dessa djur än anträffas, så göra de ingen nytta, hvarföre man gör klokast i att medelst fällor söka fånga så många som möjligt af dem.

Om två- och fleråriga blomsterväxter för kalljord.

Af G. L—n.

(Forts. fr. nr 6.)

Båda sorterna hafva hvita blommor, hvilka, afskurna, kunna torkas och användas i s. k. immortellbuketter och kransar, men äro ej i någon mon vackrare än den hos oss på torra backar och betesmarker förekommande *Antennaria dioica*, hvars blommor stundom variera i rödt. Alla sorterna trifvas bäst i mager, starkt sandblandad jord och på solbelysta ställen. Den förstnämnda arten sprider sig hastigt genom rotskott och kan urarta till ogräs om man försummar att hvarje år undanskaffa det öfverflödiga.

Anthemis. Åkerkulla (Fam. comp. Senecionideæ). Af detta slägte vilja vi nämna den s. k. romerska kamomillblomman, *A. nobilis*, hvaraf en form med dubbla hvita blommor är rätt vacker. Den kan användas till små sängar och infattningar. Trifves i hvarje god trädgårdsjord, bäst på solbelysta ställen, men dör stundom ut under vintern. De öfriga fleråriga sorterna, såsom *A. tinctoria*, *aurea*, *rigescens* m. fl. hafva endast obetydligt värde såsom blomsterväxter.

Anthericum. Sandlilja. (Fam. Asphodeleæ.) Af detta slägte odlas på kalljord *A. ramosum*, *Liliago* och *sulphureum*, alla tre från mellersta Europas bergstrakter. De tvänne förstnämnda arterna hafva hvita, den senare gula, i klasarsittande, stjernlika och ganska prydliga blommor, hvilka redan tidigt på sommaren utveckla sig. De trifvas i hvarje god trädgårdsjord, kun-

na användas på rabatter och fortplantas genom frö och delning. *A. sulphureum* bör för säkerhets skull betäckas under vintern.

Se vidare under *Czackia*.

Anthyllis. Räfklo. Kattklo. (Fam. Legum. Loteæ.) Endast en utländsk art, nämligen *A. montana* från bergstrakterna i mellersta Europa, anträffas stundom odlad, vanligtvis på stenpartier. Växten blir endast några få tum hög, tuffvar sig starkt och har rödaktigt gula blommor. Den hos oss på alla magra betesmarker förekommande *A. Vulneraria* är fullt ut lika vacker om ej vackrare än föregående och kan användas som den. Båda arterna trifvas bäst i mager, starkt sandblandad jord och fortplantas genom frö.

Antirrhinum se tidning för trädgårdsodlare. Årg. 1866, sid. 18.

Apios. Jordnöt. (Fam. Legum. Papilionaceæ.) *A. tuberosa* eller, som den äfven benämnas: *Glycine Apios*, är en rätt vacker växt, men kan, särdeles på ställen der den trifves väl, lätt urarta till ett besvärligt och med svårighet åter utrotadt ogräs. Roten bildar liksom ett groft perlband af bruna, inuti hvita knölar, hvilka medelst fina rottrådar äro fästade vid hvarandra. Dessa rotknölar äro mycket stärkelserika och kunna användas som potatis. Stängeln är slingrande och de brunaktigt röda, i rika klasarsittande, väl-

lukande blommorna framkomma i augusti och september.

Växten trifves i hvilken jord som helst, endast den ej är för våt. Tycker om skuggrika platser och bör ej planteras allt för nära finare växter.

Apocynum. Flugfälla. (Fam. Apocynæ.) Häraf odlas tvenne arter, båda härstammande från Nordamerika, hvarest de på vissa ställen uppträda ofantligt ymnigt, nämligen *A. androsæmifolium* och *hypericifolium*. Blommorna hos båda arterna äro visserligen täcka, men likväl oansenliga och dessa växter skulle svårigen finna plats i någon blomsterträdgård, om det ej vore för den intressanta egenskapen hos blommorna, att, förmedelst några i blompipen sittande retbara tänder, fasthålla de flugor och andra insekter, som komma för att hämta honung ur blommorna. Under växternas blomningstid får man sålunda se ett och annat litet djur, som på detta sätt fått släppa till lifvet. Båda arterna trifvas i allt slags trädgårdsjord och utbreda sig starkt genom rotskott, hvarföre de ej böra sättas för nära de växter på hvilka man sätter större värde.

Aquilegia. Ackleja (Fam. Ranunculaceæ.) Af detta praktfulla blomsterslägte odlas ett ganska stort antal arter, af hvilka man under de senare åren, efter förutgången befruktning af olika sorter, erhållit en ofantlig mängd såväl enkla som fyllda former i nästan alla tänkbara nyanser. Så upptager t. ex. Haage & Schmidt i sin katalog för 1871 ej mindre än 213 olika former. Vi kunna naturligtvis här ej redogöra för alla dessa, utan måste inskränka oss till att nämna några ord om de sorter vi känna till. Bland dem intager *A. Skinnerii* från Guatemala, med sina varieteter: *atropurpurea*, *elator*, *kermessina* och *rosea* främsta rummet. Växten blir i god jord 2 à 2½ fot hög, men i sämre jord samt på starkt solbelysta ställen ofta ej mer än ½ fot. Blommorna äro röda med gult, af en särdeles vacker form och ganska talrika. Varieteterna skilja sig från moderformen dels genom större blommor, dels genom andra färgskiftningar. *A. canadensis* är något lik föregående, men till alla delar mindre. Äfven af denna sort finnes en form med större blommor samt en med hvit blomkrona, båda särdeles vackra. Dessa två arter äro något ömtåliga för våra vintrar, särdeles då snö saknas, hvarför de böra erhålla en torr betäckning. *A. alpina* växer i Schweiz, Italien etc. och utmärker sig för sina stora, blå blommor. Af *A. blanda* och *californica* finnes en mängd formförändringar, hvaribland några äro särdeles vackra. Af *A. formosa* från Kamtchatka odlas helst de dubbla sorterna, hvilka variera i blått, rött och violett. *A. glandulosa* från Altaibergen har stora, präktiga blå blommor, men såsom odlad varierar den i 12 à 15 olika färgnyanser och är en af de bästa arterna för blomsterodlingar. Li- ka mycket varierar *A. hybrida*, af hvilken man

äfven har former med utmärkt väl fyllda blommor. *A. stellata*, som äfven anses för en varietet af den vanliga acklejan (*A. vulgaris*), skiljer sig från alla de öfriga genom sina stjernformiga, stundom enkla, stundom dubbla i alla möjliga färgskiftningar strålände blommor. Häraf odlas 20 à 30 olika varieteter, hvaribland flera verkliga praktblommor. *A. leptoceras* och *sibirica* variera båda i särdeles många färger och former, stundom med enkla, stundom med dubbla, rannkellika blommor. *A. Vervæneana* utmärker sig för sina brokiga örtblad, blommorna äro deremot, jemförda med de flesta öfriga sorterna, obetydliga, enkla, blekröda. *A. Wittmanniana* har stora, vackra blå blommor, hvilka stundom inuti äro hvita. Varierar för öfrigt mycket såväl till färg som form och kan med skäl räknas till de vackrare acklejorna. Slutligen vilja vi nämna den vanligast förekommande arten, *A. vulgaris*, hvars än dubbla, än enkla blommor variera i rött, blått och violett. Särdeles vackra äro de i trädgårdarna under namn *A. Durandii* odlade formerna af denna art.

Alla acklejsorterna trifvas något så när i allt slags icke allt för dålig jord. I sitt vilda tillstånd förekomma de på skuggiga bergssluttningar, hvarföre man äfven i trädgårdar bör söka bereda dem något skydd mot de hetaste solstrålarna. Med undantag af de två först nämnda arterna, som på vissa lokaler äro något ömtåliga om vintern, äro de starka och hårdiga och motstå de strängaste vintrar. Fortplantningen sker bäst genom frö, hvilket de enkla såväl som de dubbla sorterna hvarje år frambringa i tillräcklig mängd. Liksom de flesta andra till denna familj hörande växter, gror fröet långsamt och osäkert om det förvaras öfver vintern, hvarföre det helst bör utsås genast efter skörden. Särdeles vackra sorter, som man önskar behålla rena och oblandade, fortplantas genom försigtig delning af de gamla stånden. De flesta acklejsorter härstamma från norra delarne af Asien och Amerika, några från södra, mellersta och östra Europa. *A. vulgaris* växer vild äfven hos oss.

Arabis. Gåsört (Fam. Cruciferae). Slägtet är ganska talrikt, men endast 3 à 4 arter hafva något värde såsom blomsterväxter. Den bästa är *A. albidula*, en låg, tufvig, gråluden växt från Kaukasustrakterna, som tidigt om våren prydes af talrika, hvita blommor, hvilka flitigt besökas af bi. Den lappska *A. alpina* liknar föregående och trifves rätt väl i trädgårdar. Af båda dessa sorter finnas brokbladiga varieteter. *A. blepharophylla* infördes för få år sedan från Kalifornien, är låg, tufvig och kan användas till infattningar. Blommar tidigt om våren; blommorna rosenröda, vackrare än hos den äldre *A. rosea*, hvilken som prydnadsväxt är af föga värde.

Alla sorterna trifvas bäst i mager jord på öppna, solbelysta ställen och fortplantas genom frö.

Aralia. Bergangelika (Fam. Araliaceæ). Ett

särdeles rikt slägte, hvars flesta arter utmärka sig för sina arkitektoniska blad. Flertalet härstammar från tropiska och subtropiska länder och kunna följaktligen ej hos oss odlas på kalljord. Den enda som riktigt motstår våra vintrar är *A. racemosa* från norra Amerika. I god jord blir denna växt yfvig och vacker och kan med fördel användas som dekorationsväxt. *A. spinosa*, äfvenledes från norra Amerika, är trädartad, betydligt vackrare än föregående, men tyvärr alltför ömtålig för våra vintrar. I södra delen af landet har förf. dock sett praktfulla exemplar af denna växt, hvilka under omsorgsfull betäckning motstått vinterkölden. På ställen der växten ej för mycket lider af frost och för öfrigt väl triffes, uppnå bladen ofta en längd af 4 fot och deröfver. Blommorna äro oansenliga. Växten triffes ganska bra om den planteras i glesa, men starkt gjorda videkorgar, hvilka om våren ned-sänkas i god jord på lugna, varma ställen i det fria och om hösten åter upptagas för att öfvervintras i en torr kallare eller annan passande lokal. Båda sorterna kunna fortplantas genom frö, hvilket helst genast efter mognaden bör utsås. *A. spinosa* kan äfven fortplantas genom sönderskurna rotbitar, hvilka utsås och behandlas som frö.

Archangelica. Angelika. (Fam. Umbelliferae.) *A. decurrens* från Sibirien är en tvåårig växt, som för sina stora former stundom odlas i större trädgårdar, hvarest den användes som bladväxt på gräsplaner eller i kanten af busk- och trädpartier. Uppnår en höjd af 7 å 8 fot, har ganska vackra och stora flockar af gulaktigt hvita blommor. Den hos oss i fjelltrakterna växande *A. officinalis* kan användas på samma sätt, men uppnår ej den storlek som föregående. Båda sorterna fortplantas genom frö, hvilket genast efter mognaden bör utsås.

Arenaria. Sandört (Fam. Alsínaceæ). Slägtet har en mängd arter, af hvilka dock endast några få äro brukbara i blomsterträdgården. Af dessa vilja vi nämna *A. graninifolia* och *A. Helmi* från Ural- och Kaukasusbergen, *A. laricifolia* från Schweiz och *longifolia* från Ryssland. Alla sorterna äro låga, spåda växter, med hvita, stjernlika blommor. Fordra torr och mager jord och passa till plantering på klippanläggningar. Fortplantas genom frö.

Aretia se *Androsace*.

Aristolochia. Pipblomma (Fam. Aristolochiæ). Slägtet är särdeles rikt på vackra och intressanta arter, men de tillhöra jordens varmare trakter och kunna ej odlas på kalljord. Endast en enda art med högst oansenliga blommor kan hos oss användas som frilandsväxt, nämligen den europeiska *A. clematitis*. Denna växt uppnår omkring 2 fots höjd och odlas hufvudsakligen för bladens skull, hvilka kunna användas som grönt i större vasbuketter; har krypande rot och urartar ofta till ogräs, hvarför den bör planteras på ställen der den, utan att skada finare väx-

ter, fritt kan få utbreda sig. Växer i allt slags jord och anträffas vild äfven hos oss, dock sällsynt.

Armeria. Trift, engelskt gräs (Fam. Plumaginæ). Bland arterna af detta slägte är det s. k. engelska gräset, *A. maritima* mest bekant. Det förekommer allmänt vildt och är isynnerhet ymnigt längs Skånes vestra kust. Växten bildar låga, täta och temmeligen stora tufvor, hvilka under sommaren och hösten prydas af en stor mängd ljusröda blommor och användes i Skåne allmänt till infattningar i blomsterträdgårdarne samt på grafställen. I trädgårdar odlas stundom en varietet med hvita och en med mörkröda blommor, hvilka båda, men isynnerhet den sistnämnda, äro förtjenta af uppmärksamhet. Bland de öfriga mindre bekanta arterna vilja vi nämna *A. cephalotes*, hvilken äfven odlas under namn af *A. formosa* eller *Statice cephalotes*, och af hvilken man har åtskilliga varieteter, såsom med hvita, blekröda och mörkröda blommor, af lägre växt o. s. v. Härstammar från sydligaste Europa och är utan tvifvel den vackraste och anseiligaste af slägtet, men tyvärr ej stark nog för att motstå våra bistra vintrar på kalljord, hvarföre den måste öfvervintras frostfritt samt om våren utplanteras eller ock behandlas som krukväxt. De stora, präktiga, rosenröda blommorna utslå under sommaren. De öfriga odlade arterna, såsom: *vulgaris*, *denticulata*, *pinifolia*, *diantoides*, *alliacea*, *fascicularis* och flera andra äro ej af synnerligt värde för blomsterkulturen, hvarföre vi ej vilja uppehålla oss vid dem.

Arnebia *hispanica* från Spanien och *A. echinoides* från Kaukasus äro nära beslägtade och ganska lika de redan omnämnda oxtungarterna (*Anchusa*). Om deras värde som blomsterväxter hafva vi ej varit i tillfälle att taga kändedom.

Arnica. Midsommarsört, Hästfibler. (Fam. Comp.-Senecionideæ.) Häraf odlas i större växtsamlingar 6 eller 8 utländska arter, hvilka vi ej vilja uppräknas, alldenstund ingen af dem är vackrare än den hos oss på torra skogsängar förekommande *A. montana*, hvars stora, orangegula blommor lysa på långt håll och äro en verklig prydnad för ängarne. Triffvas rätt väl på rabatter med ej alltför fet jordmån och fortplantas lätt genom frö och delning.

Artemisia. Gråbo, Malört. (Fam. Comp.-Senecionideæ). Arterna af detta slägte odlas dels för sina prydliga blad, dels för sin aromatiska vällukt, hvilken hos några sorter är temmeligen stark. Till de förra höra *A. argentea* och *Stelleriana* från Madeira, hvars silfverhvita findelta blad göra dem särdeles brukbara till blomsteranordningar. Båda sorterna öfvervintras inomhus vid några få graders värme, förökas om våren genom sticklingar och utplanteras på kalljord under sommaren. *A. Abrotanum* från södra Europa är buskartad. Dess fina, mörkgröna löfverk är starkt välluktande och växten är fördens skull mycket omtyckt af allmogen i Skåne, i hvars träd-

gårdar den mycket ofta anträffas. Längre upp i landet blir växten sällsyntare, möjligen därför att den skadas af frost. Utom dessa finnas stundom odlade *A. arborea*, *Dracunculus*, *desertorum*, *maritima*, *gnaphalooides*, *japonica* och *pontica*, hvilka alla utmärka sig för fint eller välluktande löfverk, blommorna deremot äro hos alla arterna högst oansenliga. Fortplantningen sker genom frö, sticklingar eller delning.

Arum. Dansk Ingefära, Aronsrot (Fam. Aröideæ). De vackraste arterna af detta slägte tillhöra jordens varmare och varmaste klimater och kunna ej odlas på kalljord. De få arter som uthärda våra vintrar äro väl intressanta men föga vackra. *A. maculatum* växer vild på några få ställen i södra Sverige och utmärker sig mest genom sina om hösten vackert röda frukter. *A. Dracunculus* från södra Europa torde under gunstiga förhållanden kunna uthärda på fritt land. Är den vackraste af de på kalljord växande sorterna; bladen 2 å 3 fot långa, fatlika, saftigt gröna och mellan dem framkommer den bruna, mycket illaluktande blomman. *A. italicum* är lik den förstnämnda arten och såsom blomsterväxt af föga värde, hvaremot *A. albispatum* utmärker sig för stora, lifligt gröna blad samt, om hösten, skarlakansröda frukter. Dess hemland är Orienten och det är tvifvel underkastadt om denna art uthärdar vintern på kalljord.

A. maculatum och *italicum* planteras på något fuktiga och beskuggade ställen. Af de båda andra bör man för säkerhets skull öfvervintra några rotknölar i torrt tillstånd och utplantera dem om våren.

Arundo. Rör (Fam. Gramineæ). Af detta grässlägte vilja vi endast nämna det s. k. jätteröret, *A. Donax*, som, då det trivdes väl, på en sommar kan uppnå en höjd af 12 å 15 fot. Dess hemland är Spanien, hvarifrån det blifvit spridt till alla delar af södra Europa. Under betäckning uthärdar det våra vintrar på kalljord, men uppnår ej sin normala storlek innan det affrysar, hvarför man oftast brukar plantera det fritt i ett kallt växthus, hvarest det uppnår en betydlig höjd och blir särledes vackert. En varietet med hvitrandiga blad. *A. Donax versicolor* är utmärkt pryddlig, men blir ej så hög och är vida ömtäligare än föregående. Båda sorterna fordra kraftig jord och under växttiden mycken fuktighet. Fortplantas genom delning och sticklingar. Till sticklingar afskär man ett helt strå, hvilket sedan sönderskäres i bitar sålunda, att en bit af strået kommer ofvanför och en nedanför en led. Vid planteringen nedsättas dessa sticklingar så djupt, att ögat eller leden kommer något under jordytan, då de, om de erhålla en svag men jemn värme, snart bilda unga sjelfständiga planter. Orsaken hvarföre man ej afskär strået tätt under en led, som man vanligtvis gör med sticklingar af andra växter, är den, att de monscotyledona växterna ej hafva förmåga att bilda cal-

lus. Sockerrör, Bamburör och många andra tropiska gräsarter fortplantas på samma sätt.

Asclepias. Svalrot, Sidenört (Fam. Asclepiadeæ). Arterna af detta slägte äro alla utmärkta prydnadsväxter, men tyvärr för ömtaliga för att med framgång kunna odlas på kalljord hos oss. Såsom vackrast vilja vi emellertid nämna *A. incarnata*, *tuberosa*, *obtusifolia* och *quadrifolia*, alla från åtskilliga trakter af Nordamerika, såsom Carolina, Virginien, Florida, Kentucky etc. samt *A. syriaca* från Mindre Asien, Arabien o. s. v. De amerikanska sorterna böra alla omsorgsfullt betäckas. Blommorna äro antingen hvita, ljusröda eller orangefärgade, sitta tillsammans i rika flockar och utslå under sommaren och mot hösten. Den sistnämnda sorten är fullt härdig och utbreder sig starkt genom rotskott, hvarföre den ej bör planteras i närheten af finare växter, utan helst på en plats der den efter behag kan få sprida sig. Stängeln blir 4 å 5 fot hög och de köttfärgade, ej synnerligt vackra blommorna utslå i augusti och september. I växtens hemländer ätas dess unga skott som sparris och af det silkesfina fjun, uti hvilket fröet ligger inbäddadt, förfärdigas fina tyger. Alla sorterna fortplantas genom frö och delning.

Asperula. Madra, Myssika (Fam. Rubiaceæ). Arterna af detta slägte hafva såsom prydnadsväxter föga värde och den enda vi här vilja nämna är den för sin behagliga vällukt bekanta, i skogarna här och der förekommande *A. odorata*. Denna lilla ört blir omkring 6 å 10 tum hög, har kransvis sittande blad och små, vackra hvita blommor; den bibehåller sin vällukt äfven såsom afskuren och torkad, hvarföre man på flera orter brukar att hela året om förvara kransar, bundna af denna art. Den i Tyskland så mycket omtyckta sommardrycken »Majtrank» beredes hufvudsakligen af denna ört.

Då från skogen inflyttade exemplar sällan trivas, är bäst att uppdraga växten af frö. Fordrar god, humusrik jord, skugga och skydd af större träd samt betäckning under vintern, särdeles då snö saknas.

Asphodelus. Afodill (Fam. Asphodoleæ). Liljeartade växter med klasvis sittande hvita eller gula blommor. Härstamma från södra Europa och äro ömtaliga för sträng köld, hvarföre de antingen böra omsorgsfullt betäckas, eller ock om hösten upptagas för att frostrött öfvervintras. De oftast förekommande arterna äro *A. albus*, *fistulosus*, *ramosus* och *tauricus* med hvita, samt *creticus* och *luteus* med gula blommor. Af *A. ramosus* och *luteus* finnas former med fyllda blommor, hvilka dock ej äro att föredraga.

Dessa växter fordra fet och lucker sandjord samt varma, solbelysta och fukt fria platser. Fortplantningen sker genom frö och delning. För säkerhets skull bör man alltid odla några exemplar af hvarje sort i krukor, hvilka öfvervintras frostrött.

Aspidium. Ormbunke, Bräken (Fam. Poly-

podiceæ). Till de vackraste och intressantaste bladväxter höra onekligen ormbunkarne, hvilkas mångfaldiga former och anspråkslösa skönhet ingen med sinne för naturen utrustad människa kan undgå att beundra.

Ormbunkefamiljen är ofantligt talrik; om vi ej missminna oss uppgår arternas antal till flera tusen, hvilka äro spridda öfver hela jordytan. Aldra största antalet tillhör de tropiska och subtropiska trakterna af jorden och endast ett jernförelsevis ringa antal kunna hos oss odlas på kalljord. Bland dessa spela naturligtvis de hos oss vildtväxande arterna, med sina dels genom kulturen åstadkomna, dels i andra länder, t. ex. Nordamerika, förekommande formförändringar, hufvudrollen. Af ifrågavarande slägte vilja vi, för odling på kalljord, nämna *A. Lonchitis*, som är grön äfven under vintern och som i de nordliga trakterna, såsom i Lappland och norska Finnmarken, äfvensom på Grönland läser uppnå 16 å 18 tums höjd. I trädgårdar blir den dock sällan mer än hälften så hög. Fordrar betäckning under vintern, isynnerhet om snö saknas. *A. angulare* är en särdeles vacker, omkring 1 å 1½ fot hög art, hvilken, liksom föregående, är grön äfven under vintern. Bland varieteter af denna sort vilja vi nämna: *A. ang. aculeatum, lobatum*

och *proliferum*. Såsom skogsväxter fordra de skugga samt en jemn fuktighet. *A. Thelypteris* är en fin, ljusgrön, mycket spröd och bräcklig art, med krypande rotstock. Trifves äfven på solbelysta ställen, endast den ej lider brist på tillräcklig fuktighet, och förekommer allmänt öfver hela Europa. *A. Oreopteris* växer på fuktiga ställen i skogarne, helst i närheten af vattendrag, eller i fuktiga bergsspringor. I sitt vilda tillstånd blir denna art nära alnshög, men såsom odlad uppnår den knappast 10 å 12 tum. Då bladen söndergnuggas, sprida de en ganska behaglig vållukt. Växten är spridd öfver hela Europa, hos oss förekommer den endast på några ställen i Skåne och där sparsamt. *A. Filix mas* är en öfver hela landet utbredd art, som på olika lokaler uppnår olika höjd; i god, humusrik jord blir den ofta ända till 3 fot hög. Af denna art finnes ett ej obetydligt antal formförändringar, bland hvilka må nämnas *A. Fil. mas. cristatum, serratum, crosium, pumilum, rigidum, crispum, furcans grandiceps, monstrosa* och *Pindari*, hvilka alla äro verkliga prydnader för hvarje växtsamling. *A. rigidus* förekommer endast i fjelltrakter, blir 1 å 2 fot hög, fordrar god drainering och öfver hufvud taget en omsorgsfull vård om den skall trifvas i trädgårdar. (Forts.)

Minneslista för trädgårdsodlare i juli 1871.

Utsättning af plantor. Rotkåls- och blåkålsplantor kunna ännu i början af månaden med fördel utsättas. Till grupper, hvarpå tidigt blommande växter förekommit, kunna, när nu dessa blommat slut, flyttas aster och åtskilliga andra plantor, som för detta ändamål utskolats på säng, för att pryda grupperna under eftersommaren. Astrar äro bland de lättaste att flytta och om flyttningen af sådana sker med omsorg och något jord dervid får åtfölja rötterna, kunna de till och med med framgång flyttas under full blomning. Fröplantor af diverse två- och fleråriga växter utplanteras nu på sängar.

Såning af frön. Rättikor för vinterbehovet utsås fördelaktigast under första dagarne i den-

na månad. *Rofvor* af sorterna *teltower-, wilhelmsburger-, märkiska* m. fl. sås i förra delen af månaden. *Rådisor* sås i flera omgångar under månaden; *spenat* och *sallat* för senare bruk sås helst på en svalt belägen, något fuktig plats med fet, kraftig jord. Frön af *cinerarier, calceolarier* och *reseda* för öfvervintring i krukor sås äfven nu.

Diverse arbeten. Blomsterlökar af vissa sorter, såsom hyacinter, tulipaner o. d., upptagas då bladen vissnat och utbredas på en luftig vind att torka. Dahlier och andra växter uppbindas i mån af behof. Smultronrefvorna afskåras, öfverflödiga hallonskott som framkomma afhuggas. Reparationer å växthusen företagas lämpligast nu då de lättast kunna utrymmas. E. L.

Kortare uppsatser och notiser.

Tidsskrift for Havevæsen. Vi önska fästa våra läsares uppmärksamhet på nämnde tidsskrift, hvilken anses kunna vara af stort intresse äfven för svenska trädgårdsodlare. Den är väl redigerad och vidrör icke sällan på ett synnerligen välvilligt sätt äfven svenska förhållanden, och har stundom innehållit korrespondensartiklar från Sverige, hvaremed vi förmoda att den då och då fortfarande kommer att fortsätta. E. L.

Några ord om plantering af fruktträd. Redaktionen af *Tidn.* för Trädgårdsodlare liksom tidningens läsare äro väl temligen utledsna vid den polemik som förts emellan en nyligen utgifven trädgårdsboks författare och en recensent af nämnda bok. Detta oaktadt kan jag icke underlåta att yttra några ord om ett i berörda bok förekommande ämne, som väl bör anses för ett af hufvudämnen i trädgårdsodling, näml. fruktträds plantering.

Sid. 25 i kapitlet om plantering i *Handledning i trädgårdsskötsel* af Carl Dahlberg står: »der fruktträd skola planteras, upptagas minst 4 fot djupa grafvar». Ja, »grafvar» ja, det är

verkligen rätta ordet. Det finnes väl jordmåner, så gynnade af naturen, att man temligen ostraffadt kan begå hvilka oriktigheter, som helst vid dess behandling, men om detta är förhållandet vid Linköping, så är det ingalunda så på många andra ställen, der fruktträd planteras. Låt oss antaga att vi på hösten »upptaga» minst 4 fot djupa grafvar, och 6 å 8 fot vida, »der fruktträd skola planteras, och fylla dem med »myllrik jord» (löfjord, spånjord och dyrd) anses väl i allmänhet för myllrik, och många kunna ej, då det är fråga om jord som skall anskaffas, föreställa sig någon annan; men sådana dessa jordarter i allmänhet förekomma, äro de för detta ändamål högst olämpliga för att ej säga odugliga; då groparna sålunda äro fyllda, få de stå tills våren då träden planteras. Om man vid planteringen gjorde sig besvär att undersöka, skulle man finna att det vore tjenligare sätta en pump i en sådan tillredd trädgrop än ett stackars träd, åtminstone då älven är af vanlig beskaffenhet. Är den i bästa fall någorlunda genomsläppande för vattnet, så växa väl träden frodigt de första 10, 15, kanske 20 åren, men

just som de skulle ge de bästa skördarna, börja de dö af sig den ena grenen efter den andra, och stå nedjunkna minst ett kvarter djupare än de planterades, i allo en saunskyldig bild af otrefnaden. Många gamla fruktträdgårdar bära vittne om sanningen häraf. Orsaken är den, att trädens rötter, så att säga, narrats ned i djupet, och då den i »graven» fyllda jorden icke mera är tillräcklig, hafva de ingenting annat att tillgå än den kalla, sura eller på näringsämnen fattiga afven 4 fot djupt i marken. Består afven deremot af styf lera, så äro träden ohjelpigt förlorade långt innan den förut nämnda tiden. På grus- och sandbackar planteras väl högst sällan annat än vanliga brunkörbär, och till dem behövas ej så djupa gropar, men skulle någon gång komma i fråga att plantera andra fruktträd på sådan mark, så kunde det *möjliga* vara skäl att taga så djupa gropar som förf. tillstyrker; jag skulle likväl ej tillråda sådant.

Det borde väl få förutsättas att en lärare i trädgårdsskötsel, och en person som dessutom skriver i ämnet, skall känna till de förnämsta framsteg som på senare tiden gjorts i trädplantering, men då detta ej tyckes vara fallet, så får nämnas att de bestå deruti att sedan bottensyran genom dikning är afledd, 1 1/2 fot djupt bearbeta hela marken der fruktträd skola planteras, och sedan upptagas inga gropar alls, utan af den jord som upptages ur gångarna eller annorlunda anskaffas, bildas en kupa 8 fot vid vid basen och 12 å 18 tum hög för hvarje träd, hvare det planteras. Har man ej tillfälle bearbeta jorden i sin helhet 1 1/2 fot djupt, så bör den åtminstone väl beredas på vanligt landbruksmanér; vill man då taga upp gropar, så böra de likväl ej vara djupare än 1 1/2 fot, men kupor uppläggas af samma storlek som förut är nämndt. På detta sätt får man trädens rötter, så mycket möjligt, nära jordytan och kan vid *behöf förbättra* villkoren för deras fortkomst.

En annan härmed i sammanhang stående sak i nämnde trädgårdsbok är valet af fruktsorter, och sid. 111 och 112 anträffas också ett halftyskt sammelsurium till fruktlista. Att förf. menar något med sådana namn som »Couse Madame», och Canada — Grosse — Cassler» är väl möjligt, men att han icke vet hvilka äpplesorter han dermed menar, är mycket troligare. »Hvit Astrakan» och »Moscowiter Eis» är ju en och samma sort, ehuru de i boken stå upptagna som två särskilda, och hvad är »Klar-äpplen, August-äpplen, Kanel-äpplen, Bullerhus, Jungfru-äpplen», och återigen »klaräpplen» både »hvita, gula och gröna, strimmig Höstappel, Taffel-äpplen, strimmig Winterappel, Citron-äppel» m. fl. ? tjogtals sorter går ju under dessa namn. Detta är nu endast i fråga om äpplen, den öfriga delen af fruktlistan är lika oeffterrättlig, och många sorter äro dessutom upptagna, som åtminstone icke förtjena *allmän* odling. Då Dr: Eneroths »Handbok i Sv. Polomogi» finnes att tillgå har väl förf. derur kunnat »anekter» en fruktlista som varit i det närmaste pålitlig, då han ju för öfrigt icke anser oriktigt att afskrifva ur andra böcker utan att citera källan. E.

I allmänna tidningar förekommande råd i trädgårdsskötsel äro emellanåt icke allenast opraktiska utan rent af orimliga. Följande som under förlidna våren förekom i en allmänt spridd tidning förtjena anföras såsom ett prof i detta afseende. »Godt sätt att göda buskar, träd och blommor. Från vårens början ända till blomningstiden fortfar man att hvar eller hvarannan dag slå diskvatten på jorden vid rötterna af de buskar, träd eller blommor, man vill göda. Frukten å träden och buskarne blir derigenom rikligare än eljest.» Något säkrare sätt att döda hvilken växt som helst, än »att hvar eller hvarannan dag slå diskvatten på jorden vid rötterna af densamma, synnerligast om diskvattuet användes i större mängd, låter icke gerna tänka sig. Vi se oss emellertid föranlätta att hemställa till de tidningar, som under rubrik *allmännyttigt, ekonomiskt* etc. aftrycka hvarjehanda uppgifter rörande trädgårdsskötsel, att de vid urvalet af ämnen ville gå litet mera sorgfälligt tillväga och icke blott för att kunna meddela en mängd olikartade saker, intaga likt och olik, och helst att de rådförde sig med en sakkunnig person innan de intogo något rörande trädgårdsskötsel, och på samma gång anse vi oss böra varna allmänheten för att sätta tro till en hel hop dylika saker, så länge de införas med lika liten urskilning som hittills. Hvad nu särskildt diskvatten som gödningsämne beträffar, är sådant, på rätt sätt behandlad, dertill alldeles förträffligt, d. v. s. om man dermed genomvattnar en komposthög och sedan icke använder det förr än det hunnit undergå behörig jäsnings- eller förmultningsprocess.

Vertumnus.

Tysk kännedom om rabarber. Då man ännu icke sällan får höra den satsen drifvas, att utländska trädgårdssodlare äro i allt skickligare än våra, i det man räknar till de utländska trädgårdssodlarnes förtjenst deras klimats företräden och att man utömlands har bättre råd att påkosta sina trädgårdar allt hvad som fordras, skulle det icke skada om äfven någon ville göra sig besvär, att emellanåt framdraga bevis på motsatsen eller att de svenska trädgårdssodlarna äro skickligare än de utländska och hvarpå talrika fakta äfven skulle kunna framdragas. Följande må utgöra ett litet bidrag i detta afseende. I den ansedda och mycket spridda tyska tidskriften: »Deutsches Magazin für Garten- und Blumenkunde» förekommer i 4:de häftet för 1871 i en uppsats om rabarber bland annat följande om mer än löflig okunnighet vittnande yttrande: »Rabarber uthärdar vintrarne i sydtyskland utan betäckning och i nordtyskland utan en ringa betäckning af löf.» I Sverige vet, utan allt tvifvel, hvarje trädgårdssodlare att rabarber är en bland de allra hårdigaste växter som odlas, och den uthärdar ännu utan all betäckning vintrarne vid Haparanda och säkert ännu ett långt stycke nordligare. Talrika fakta skulle kunna anföras på, att svenska trädgårdssodlare äro i många fall öfverlägsna de tyske, men det hör till svenska folkets värsta lyte att beundra allt utländskt och att följaktligen anse sig sjelfva sämre än andra folk. Det vore hög tid att söka skingra denna villfarelse och att inpräglia hos alla att vi icke i intellegens och duglighet, om ock i kapitalrikedom, äro underlägsna andra folk.

Vertumnus.

Ytterligare gendrifning.

I anledning af Herr Carl Dahlbergs i *N:o 5* af Tidning för Trädgårdssodlare intagna ytterligare genmäle beder jag änyo om plats för några rader.

Rörande detta genmäle, hvare Herr D—g icke förmått att i sak vederlägga något, af hvad jag förr yttrat, vore egentligen ingenting att tala om, såvida icke Herr D—g fortfarande röjde något dunkla rättsbegrepp i fråga om sitt berättigande att tillägna sig hvad andra författare anfört, eller sökte framställa af mig lemnade faktiska uppgifter såsom oriktiga. Jag vidhåller mina förr uttalade åsigtter utan något vidare återupprepande och kan ej finna det annat än löjligt af en Seminarielärare att anföra Müller såsom auktoritet i svenska språkbenämningar, då man vet, att Müller var tysk.

För min del har jag aldrig haft nöjet blifva tillfrågad, om plommonkärnorna skola tagas ur sina skal, innan de utsås, men för att undvika det hårda omdömet om sig att vara »på höjden af både okunnighet och försunlighet, om man icke på förhand förvisar sig om stenarnes (kärnornas) grobarhet, hvilket ingen bör låta komma sig till last», så hade det kanske för många varit af mycken nytta och intresse, om Herr D—g på samma gång upplyst om, huru man kan lättast och med minsta tidspilan fullt förvisa sig om, att *alla* plommonstenar (kärnor), hvilka man ännar utså, äro grobara. Härmed vill jag taga afsked af Herr D—gs genmäle för att ytterligare egna en om än aldrig så liten titt här och der i hans bok, efter jag hittills icke lyckats göra Herr D—g tillfredsställd med det ringa af dess innehåll, jag sökt att framställa såsom oriktigt.

Under rubriken »Dahlies fortplantning» förekommer bland annat genom *afläggare*; men hur tror läsaren, att det går till att föröka Dahlier genom afläggare enligt Herr D—gs uppgift. Jo! Man lägger en bädd af hästströ och löf och derpå 3 tum högt med sandjord eller sönderfallet löf. Sedan detta är verkställt, täckes ströbädden med passande fönster. »Då nu jorden kommit i jäsnung» (hvarför jorden skall jäsa, torde vara Herr D. ensamt förbehållet att veta), »läggas rötterna på bädden» (menas förmodligen på jorden). Vidare beskrifves, huru rötterna skola drifvas och fortfares sedan sålunda: »Då skotten hunnit utväxa 3 å 4 tum, qvarlemnas ett på hvarje rot, men de öfriga aftagas med, om möjligt är, en liten rotdel och utplanteras hvar för sig i 4 å 5 tums, med lätt, sandig lerjord fyllda krukor, hvilka derefter ställas i en halfvarm bänk och begytas med något kylslaget, *ljumt* vatten.» Hvad säges nu om detta sätt att fortplanta genom afläggare? Alla andra kalla detta sätt att föröka att göra det genom sticklingar. Är sättet och benämningen här också efter Müller kanske? Då Herr D—g nu derjemte äfven har en rubrik för »Dahlies fortplantning genom sticklingar», hvarvid förarandet är nästau enahanda, så blifver saken verklig i högsta grad löjlig.

Löjligheter och felaktiga uppgifter vankas i mängd i Herr D—gs Handledning i Trädgårdsskötsel; förbigående de förra, såsom att af vatten finnas flera slag etc. såsom mera oskadliga, vill jag deremot helt kort beröra några få af de senare. I kapitlet om stängsel t. ex. säger Herr D—g: »Den vackraste och lämpligaste stängsel erhålles genom plantering af hagtorn, ligustrum, spirea och syren». Att af dessa fyra sorter de tre sistnämnda sorterna äro alldeles olämpliga till stängselhäckar, torde Herr D—g vara den enda s. k. trädgårdskunnige, som saknar kännedom om.

Att egna en närmare granskning åt Herr D—gs Träd- och Trädgårdsskötsel samt förteckningen öfver Fruktslagen, skulle upptaga alltför mycket af både tid och utrymme. Jag kan dock icke underlåta att härvid till Herr D—g framställa några spörsmål af mera allmänt intresse. Å sidan 88 läses: »Man kan komma till det bästa resultat och uppnå den högsta fulländning af en fruktsort, om man ympar ett och samma träd 3 å 4 gånger i och öfver hvarandra». Nu frågas: Om astrakan ympas i astrakan 3 å 4 gånger i och öfver hvarandra, blir frukten derföre något bättre än vanlig astrakan och hvad blir det slutligen? Har herr Dahlberg försökt äfven detta, likaväl som kalk och salt för plommonkärnor? Å sidan 89 står: »Hos stenfrukterna taga endast ett-åriga skott emot okulagen». Är detta säkert eller hur, Herr D—g? Endast den som saknar all erfarenhet i trädskötsel kan framkomma med dylika påståenden. Å samma sida förekommer, att okulering eller ympning ej får ske i sol-sken eller torr bläst.» Om tusentals stammar skola ympas eller okuleras, skall man uraktlåta detta, derför att vår Herre låter solen skina eller det blåser litet torrt? Anser Herr D—g det vara det enda och rätta sättet för alla eller någon viss sort »Hallon», att plantera 3 och 3 tillsammans? Huru lång tid fordras ungefärligen från planteringen af en silfverpoppel, som jag vill föröka, till den tid, att den, »bäst förökas genom rotskott»? Mycket är vidare att spörja, men det anförda kan vara nog.

I förteckningen öfver fleråriga växter ha endast släktnamnen blifvit anförda på ett högst befängdt sätt. Så t. ex. får man veta, att *Antennaria* (kattfötter) bli 4 fot höga, att *Crocus* betyder vårsaffran, att *Anemone* (sippa) blir 1 fot hög, att *Dracocephalum* blir 2—3 fot hög, att *Hemerocallis* blir gulbrun, att *Hieracium* blir orange, att *Papaver* är flerårig vallmo, att *Narcissus* är gul, att *Saxifraga* blir 2 fot hög, och att *Sedum* blir blå, o. s. v.

Nu torde det åter få tillåtas mig några spörsmål. Kan Herr D—g få en *Antennaria dioica* 4 fot hög? Heter *Crocus sativus* och de öfriga bortåt 30 arter och flera varieteter också ingenting annat än vårsaffran? Kan *Anemone hepatica* med de allmänt omtyckta dubbla afarterna blifva 1 fot hög? Blifva *Dracocephalum austriacum* och *Dracocephalum argense* m. fl. 2—3 fot höga? *Hemerocallis corulea* och *flava* gulbruna; *Narcissus poeticus* gul; *Saxifraga cuneifolia*, *hypnoides*, *ligulata*, *trifurcata* m. fl. låga och krypande varieteter 1—2 fot höga hos Herr D—g? Är all *papaver* flerårig vallmo? Förmodande, att *Sedum acre* är bekant, blir denna jemte flera andra, såsom *Sedum Aizoon*, *album*, *hybridum roseum* och *purpurea*, för att icke uppräknas en 20—30 odlade sorter (som på alla andra ställen hafva helt andra färger), blå hos Herr D—g? Att *Hieracium* betraktas i allmänhet som ett gement ogräs, hvaraf de allra flesta hafva ljusgula blommor (således icke orange), tyckes icke Herr D—g hafva reda på, samt att det finnes många andra Violer än Luktviolerna o. s. v. Följaktligen måste den, som skall läsa och hafva nytta af Herr Carl Dahlbergs Handledning i Trädgårdsskötsel, veta betydligt mer än författaren sjelf, för att icke plantera ogräs i stället för blomsterväxter. De verkliga växtnamnen har Herr D—g i denna afdelning helt enkelt gått stillatigande förbi, förmodligen af den orsak, att desamma i föregående afdelningar af boken varit så svåra att safva rätt, att han tillfullo känt sin oförmåga att deri kunna lyckas.

I det jag nu hoppas att härmed för alltid få taga afsked af Herr Dahlbergs Handledning i trädgårdsskötsel, alldenstund desamma, uppriktigt sagt, icke intresserar mig längre, får jag till tröst för Herr D—g försäkra, att boken på intet sätt satt mig i dåligt lynne, utan tvertom under några lediga stunder för mig utgjort en riktig muntration. Skulle dock slutligen vilja, såsom vän af god litteratur och intresse för Herr Dahlbergs goda mening, råda honom till att genomgå en kurs i trädgårdsskötsel, innan han möjligen ger ut en ny upplaga. U— i Maj 1871.

C. J. W—n.

Som vi anse att herrar W. och D. nu båda haft ordet tillräckligt, för att sätta allmänheten i stånd att bedöma hållbarheten af deras argumenter, få vi härmed förklara att vi icke vidare ämna intaga, hvad de möjligen å någöndera sidan i denna sak ytterligare kunna hafva att anföra.

Annons

emottagas till införande mot 12 öre pr petitrad. För gröfre stilsorter betalas i mån af det utrymme de upptaga. Annonserna måste, för att kunna inkomma i något visst nummer, vara komna redaktionen tillhanda den 10:de i föregående månaden.

Tidsskrift för Havevæsen,

der med April måned begynder sin *6:te Aargang*, udkommer to Gange maanedlig med eet Ark i Imp. 8 og indeholder deels originale Afhandlinger over gartneriske Emner, deels Bearbejdelser og Oversættelser efter fremmede Skrifter af Artikler, der vedrøre Havevæsenet eller dettes Hjælpvidenskaber og kunne antages at frembyde særlig Interesse for danske Havedyrkere. Afhandlingerne oplyses ved Afbildninger, saa ofte Indholdet gjør dette nødvendigt.

Tidsskriftet udgives og redigeres af *J. A. Dybdahl*, Docent i Havebrugsfagene ved den kgl. Vet-, og Landbohøjskole samt Bestyrer af dette Institut i Haver.

Prisen er 1 Rd. Kvartalet, Forsendelsesudgifter iberegne, og Subskription tegnes i alle Boglader og paa samtlige Postkontorer i Danmark, Norge og Sverige samt hos Tidsskriftets Hovedkommissionær

G. E. C. Gad.

De fem Aargange af Tidsskrift for Havevæsen, der nu ere afsluttede, kunne kjøbes enten samlede eller enkeltvis å 2 Rd. pr. Aargang.

Upsala Trädgårdssällskaps

ordinarie sommar-sammankomst blifver i Botaniska trädgården i Upsala, Söndagen den 16 juli, och sker samlingen kl. 10 f. m.

Vid detta sammanträde förekomma:

Val af revisorer öfver sällskapets räkenskaper. Öfverläggning om höst-utställning samt dervid erforderliga premie-medels erhållande.

Bestämmande af tiden, när vintersammankomsten skall ega rum, — samt möjligen andra för Sällskapet viktiga frågor.

Efter öfverläggningarnas slut beses Botaniska trädgården, Länets Trädskola, Hospitalets stora trädgårdsanläggningar samt, om tiden medgifver, några enskilda personers trädgårdar inom Upsala.

En nykter och i alla delar af sitt yrke utmärkt skicklig trädgårdsmästare sökes till hösten. Afskrifter af betygen torde innan den 15 juli afsändas till Inspektör Blomberg, Staby & Ruda.

I tjänst åstundas!

Nästkommande 24 oktober en ogift skicklig trädgårdsmästare, på en egendom i närheten af Jönköping. Närmare underrättelser meddelas af trädgårdsmästare Svensson, Jönköping.

Lupinus luteus, Gula Lupiner, å 12 öre. Spergula maxima, Högsta eller Jätte Spergel, å 20 öre. Spergula sativa, Hög Spergel, å 12 öre allt pr skålp. samt Silfvergrått Bohvete å 4 rdr pr kubikfot till salu i

Appeltofft & C:o Fröhandel i Halmstad.

E. Wilh. Tjäders fröhandel är i huset n:o 1 Stora Nygatan. 1 trappa upp.

Kataloger såväl öfver Frö- som Trädskolealster och Dahlier utdelas gratis.

Innehåll.

Fruktodling inomhus. — Om två- och fleråriga blomsterväxter för kalljord, (forts.). — Minneslista för trädgårdsodlare i juli 1870. — Tidsskrift för Havevæsen. — Några ord om plantering af fruktträd. — I allmänna tidningar förekommande råd i trädgårdsskötsel. — Tysk kännedom om rabarber. — Ytterligare gendrifning.

STOCKHOLM, SIGFRID FLODINS BOKTRYCKERI, 1871.